

Na podlagi 60. člena zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81, 29/86 in Uradni list RS, št. 15/91), določil 16. in 19. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) in 16. člena statuta Občine Dobropolje (Uradni list RS, št. 37/99) je Občinski svet občine Dobropolje na 17. seji dne 4. 7. 2000 sprejel

O D L O K

o varstvu virov pitne vode na območju Občine Dobropolje

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se določajo varstveni pasovi virov pitne vode in ukrepi za zavarovanje teh virov pred onesnaženjem.

2. člen

S tem odlokom se zavarujejo naslednji vodni viri:

- zajetje z vrtino Ko-1/97 pri Kompoljah,
- zajetje z vrtino Ko-2/98 pri Kompoljah,
- zajetje z vrtino Vo-1/99 na Vodica.

3. člen

Strokovne podlage za zavarovanje virov pitne vode in obseg varstvenih pasov zajetij pitne vode so grafično prikazani v kartografski predlogi v poročilih "Raziskovalno-kaptažna vrtina Ko-1/97 pri Kompoljah" (Hidroconsulting, d.o.o., 1997), "Raziskovalno-kaptažna vrtina Ko-2/98 pri Kompoljah in strokovne podlage za zavarovanje zajetij pitne vode z vrtinama Ko-1/97 in Ko-2/98 pri Kompoljah" (Hidroconsulting, d.o.o., 1998) in "Poročilo o rezultatih kaptažne vrtine Vo-1/99 in strokovne podlage za zavarovanje zajetja pitne vode z vrtino Vo-1/99" (Hidroconsulting, d.o.o., 1999).

Kartografska predloga vsebuje podatke o lokaciji vodnih virov, njihovih izdatnostih, mejah vodoprispevnega območja, geološko-litološki sestavi tal, hidrogeoloških razmerah, kakor tudi vrise mej varstvenih pasov v prostorskih katastrskih načrtih v merilu 1:5000.

Seznam strokovnih podlag za določanje meja varstvenih pasov je sestavni del tega odloka.

II. VARSTVENA OBMOČJA

4. člen

Prostor, ki ga varujemo s tem odlokom, je razdeljen v naslednja varstvena območja:

- najožje varstveno območje (območje 1) z najstrožjim režimom varovanja,
- ožje varstveno območje (območje 2) s strogim režimom varovanja,
- širše varstveno območje (območje 3) z blagim režimom varovanja.

Najožje varstveno območje (območje 1) je območje z najstrožjim režimom varovanja. Obsega neposredno okolico objekta za oskrbo s pitno vodo, kjer je možna naključna ali namerna poškodba vodovodnega objekta ali okužba pitne vode. Po pojavu onesnaženja tako rekoč ni časa za preprečitev vstopa nevarnih snovi v vodovodni sistem.

Ožje varstveno območje (območje 2) je območje s strogim režimom varovanja in obsega prostor, kjer obstaja možnost hitrega onesnaženja vodnega vira. To pomeni, da po pojavu onesnaženja tako rekoč ni časa za preprečitev vstopa vodi nevarne snovi v vodonosnik, je pa na voljo določen čas za preprečitev vstopa nevarne snovi v omrežje.

Na kraškem zbirnem zaledju se meja ožjega varstvenega območja določi na podlagi rezultatov izvedenih sledilnih poskusov in opredeljenega časa intervencije za preprečitev

vstopa polutanta v tok podzemne vode.

Širše varstveno območje pas (območje 3) je območje z blagim režimom varovanja in zajema celotno napajalno območje vodonosnika, iz katerega se podzemna voda pretaka v smeri zajetja, in območja, odkoder se lahko onesnažene površinske vode iztekajo na napajalno območje vodonosnika ali pa se podzemna voda sosednjega vodonosnika drenira na napajalno območje obravnavanega vodonosnika.

Na kraškem zbirnem zaledju se meja širšega varstvenega območja določi na podlagi rezultatov izvedenih sledilnih poskusov in opredeljenega časa intervencije za preprečitev vstopa polutanta v tok podzemne vode.

5. člen

Varstvena območja vodnih virov na območju Občine Dobropolje in vodnih virov na območju drugih občin, njihova varstvena območja pa segajo na območje Občine Dobropolje, se v tem delu zaščitijo s tem odlokom. Varstvena območja vodnih virov, ki so na območju Občine Dobropolje, njihova varstvena območja pa segajo na območja sosednjih občin, se v tistem delu zavarujejo z ustreznim aktom sosednje občine. Predlog zaščite in strokovne podlage pripravi občina, v kateri je vodni vir.

III. VARSTVENI UKREPI

6. člen

Varstveni ukrepi se seštevajo. Vsi ukrepi, ki veljajo za širše varstveno območje (območje 3), veljajo tudi za obe znotraj tega ležeči varstveni območji (območje 1 in območje 2).

Ukrepi v najožjem varstvenem območju

7. člen

V najožjem varstvenem območju (območje 1) je dovoljena le dejavnost, ki je namenjena oskrbi s pitno vodo. Zemljišče najožjega varstvenega območja mora biti odkupljeno in zemljiškoknjižno vpisano na Občino Dobropolje.

Najožje varstveno območje mora biti ograjeno in opremljeno z opozorilno tablo. Kakršenkoli poseg v prostor, razen za potrebe vodovoda, je prepovedan. Dostop v najožje varstveno območje je dovoljen le pooblaščenim osebam upravljalca vodovoda, inšpekcijskim organom ter pooblaščenim delavcem zdravstvenih organizacij za nadzor in spremljanje kakovosti vode.

V najožjem varstvenem območju ni dovoljena uporaba kemičnih sredstev za zaščito in uravnavanje rasti rastlin, uničevanje podrasti in škodljivcev ter organsko gnojenje.

Ukrepi v ožjem varstvenem območju

8. člen

V ožjem varstvenem območju (območje 2) je prepovedano:

1. graditi:

- proizvodne, obrtne in servisne objekte,
- energetske objekte, ki bi škodljivo vplivali na vodni vir,
- stanovanjske, javne in industrijske zgradbe ter živinorejske farme,
- pralnice avtomobilov,
- skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi,
- kampe in kopališča,
- magistralne in regionalne ceste,

- naftovode in plinovode,
- ponikovalnice za komunalne odpadne vode in padavinske vode iz cestišč (glej uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda in virov onesnaženja; Uradni list RS, št. 35/96),
- objekte, ki zmanjšujejo količino vode vodnega vira,
- odlagališča in pretovorne postaje komunalnih in posebnih odpadkov in začasna skladišča posebnih odpadkov,
- pokopališča,
- bencinske servise,
- podzemna skladišča,
- čistilne naprave.

Pod posebnimi pogoji se lahko v ožjem varstvenem območju dovoli gradnja novih prometnic (ceste, proge, plinovodi, naftovodi...) ter izgradnja novih objektov (skladišča, bencinski servisi...) posebnega družbenega pomena (določi ministrstvo za okolje in prostor);

2. izvajati:

- tranzitni promet z nevarnimi snovmi,
- povečano črpanje tehnološke vode iz vodnjakov izven vodovodnega sistema,
- vrtnanje raziskovalnih vrtin z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodi škodljiva,
- gnojenje tal z odplakami in odpadki,
- rejo nad deset glav živine,
- polivanje gnojevke in gnojnice (glej uredbo o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla; Uradni list RS, št. 68/96),
- golosečnjo v gozdovih;

3. uporabljati:

- rastlinska zaščitna sredstva in gnojila, ki vsebujejo strupene snovi, ki se v pitni vodi približujejo mejni koncentraciji, opredeljeni v predpisih o higijenski neoporečnosti pitne vode;

4. vgrajevati:

- toplotne črpalke - izmenjevalce na podlagi uporabe podzemne vode;

5. opredeljevati:

- nova ureditvena območja naselij in širiti obstoječa;

6. odlagati:

- odpadke.

9. člen

V ožjem varstvenem območju je obvezno:

1. zgraditi:

- neprepustno javno in interno kanalizacijsko omrežje in priključiti nanj vse objekte; neprepustnost mora izvajalec dokazati z atestom,
- utrjene neprepustne prometne in manipulacijske površine,
- lovilne sklede za obstoječa skladišča za nevarne snovi, kamor je možno ujeti tudi rabljeno požarno vodo;

2. izvajati:

- odvajanje komunalne odpadne vode in tehnološke vode v javno kanalizacijo,
- odvajanje vode iz utrjenih prometnih in manipulacijskih površin izven varstvenega območja,

- opremljanje cest z ustrezno signalizacijo (opozorilne table);

3. sanirati:

- obstoječa skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi, ki niso zgrajena skladno s predpisi o gradnji le-teh.

10. člen

V ožjem varstvenem območju je dovoljeno:

1. izvajati:
 - dejavnost, namenjeno oskrbi s pitno vodo,
 - športno-rekreacijske dejavnosti;
2. graditi:
 - stanovanjske hiše v vrzelih obstoječih zazidalnih površin, ne da bi se bistveno povečalo število prebivalcev na tem območju, če je urejeno odvajanje in čiščenje odplak,
 - nadomestne stanovanjske hiše za objekte iz tega varstvenega območja,
 - objekte družbenega standarda za osnovno preskrbo prebivalstva,
 - objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev (hlevi z urejenimi gnojišči, silosi itn.),
 - skladišča za kurilno olje s prostornino do 5 m³,
 - športno-rekreacijske objekte z minimalnimi spremljajočimi objekti;
3. adaptirati, nadzidati, prizidati:
 - objekte in naprave tako, da so izvedeni vsi ustrezni zaščitni ukrepi.

11. člen

V ožjem varstvenem območju mora biti rekonstrukcija obstoječih cest izvedena tako, da ob incidentih morebitne razlite tekočine ne morejo pronicati do podzemne vode. Greznice in gnojišča je treba preurediti tako, da ni nevarnosti pronicanja v podtalnico oziroma prelivanja na površino (glej strokovno navodilo o urejenju gnojišč in greznic; Uradni list SRS, št. 10/85).

Ukrepi v širšem varstvenem območju

12. člen

V širšem varstvenem območju (območje 3) je prepovedano:

1. graditi:
 - proizvodne, energetske, obrtne in servisne objekte, ki pomenijo nevarnost za vir pitne vode,
 - skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi, ki so večja kot 25 m³ za posamezni rezervoar (200 m³ v zaključeni celoti),
 - naftovode,
 - ponikovalnice za odpadne vode,
 - nove komunalne čistilne naprave nad 2000 EE,
 - objekte, ki bistveno zmanjšujejo izdatnost vodnega vira,
 - odlagališča in pretovorne postaje komunalnih in posebnih odpadkov in začasna skladišča posebnih odpadkov,
 - pralnice avtomobilov, ki nimajo priključka na kanalizacijo,
 - nova pokopališča;
2. izvajati:
 - cestni tranzitni promet nevarnih in škodljivih snovi, ki so navedene v predpisih o prevozu nevarnih snovi po nezaščitenih cestah in železnicah,
 - izkop gline in kamna (z izjemo kamnolomov, ki so opredeljeni kot kamnolomi posebnega družbenega pomena),
 - spremembo namembnosti in dejavnosti objektov, če se s tem povečuje nevarnost za vodni vir,
 - povečano črpanje tehnološke vode iz vodnjakov izven vodovodnega sistema,
 - sečnjo in spravilo lesa v večjem obsegu brez vednosti upravljalca vodovoda,
 - posek lesa na večji površini, tako da obstaja možnost zmanjšanja izdatnosti vodnega vira,
 - množično vzrejo živali,
 - gnojenje tal z odpadki in odplakami,
 - vrtnanje raziskovalnih vrtin z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodi škodljiva;

3. uporabljati:

– rastlinska zaščitna sredstva in gnojila, ki vsebujejo strupene snovi, ki se v pitni vodi približujejo mejni koncentraciji (ogrožajo vodni vir) in so opredeljena v predpisih o higieni neoporečnosti pitne vode;

4. vgrajevati:

– toplotne črpalke - izmenjevalce na podlagi uporabe podtalnice;

5. odlagati:

– odpadke.

13. člen

V širšem varstvenem območju (območje 3) je dovoljeno:

1. graditi:

– stanovanjsko in drugo gradnjo ter čisto industrijo in obrt na območju, opremljenem s kanalizacijo,

– neprepustno kanalizacijo,

– objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev (hleve z urejenim gnojiščem, silose itn.),

– skladišča za kurilno olje prostornine do 200 m³. Skladišča morajo imeti prvo stopnjo zaščite (dvoplaščna cisterna);

2. izvajati:

– proizvodne in obrtne dejavnosti v obstoječih objektih, za katere je investitor pred izdajo lokacijskega dovoljenja od pooblaščenice organizacije pridobil oceno vpliva posega na vir pitne vode,

– športno-rekreacijske dejavnosti,

– ponikanje strešnih voda,

– namakanje kmetijskih površin s čisto vodo;

3. adaptirati, nadzidati, prizidati:

– objekte in naprave, tako da ne ogrožajo virov pitne vode.

14. člen

V širšem varstvenem območju je obvezno:

1. graditi:

– za vodo neprepustno javno in interno kanalizacijsko omrežje in priključiti nanj vse objekte. Neprepustnost mora izvajalec dokazati z atestom,

– greznice za individualne stanovanjske objekte, pri katerih ni možno odvajati komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo skladno s strokovnim navodilom o urejanju gnojišč in greznic. Te greznice sočasne, in sicer do zgraditve javne kanalizacije,

– urejene neprepustne manipulacijske površine z odvodom meteornih voda v kanalizacijo, po potrebi prek maščobnika,

– lovilne skledne za obstoječa skladišča za nevarne snovi, kamor je možno ujeti tudi rabljeno požarno vodo;

2. odvajati:

– v kanalizacijo odpadne in tehnološke vode;

3. opremiti:

– ceste z opozorilnimi tablamami (Omejitev hitrosti, Vodovarstveno območje!, Izlitje javi takoj! itn.);

4. sanirati:

– obstoječa skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi, ki niso zgrajena skladno s predpisi;

5. izvajati:

– rekonstrukcije obstoječih cest tako, da ob nesrečah morebitne razlite tekočine ne morejo ponikati v podtalnico.

Pod posebnimi pogoji se lahko v širšem varstvenem območju dovoli gradnja novih prometnic (ceste, proge, plinovodi) in obratovanje obstoječih ter izgradnja novih objektov (industrijski, bencinski servisi, deponije komunalnih odpadkov...) posebnega družbenega pomena.

IV. POSEBNI UKREPI

15. člen

Za vse posege v varstvenih območjih, ki jih omogoča in dovoljuje ta odlok, mora za izdajo lokacijskega dovoljenja oziroma odločbe o priglasitvi del investitor pridobiti presojo vpliva posega na vir pitne vode pri za to pooblaščen organizaciji, ki spremlja kakovost vode na območju Občine Dobropolje. Ocena je podlaga za izdajo soglasja pristojne zdravstvene službe.

16. člen

Vodnogospodarske in druge posege v vodotoke na območju varstvenih območij je treba izvajati tako, da ni ogrožen vodni vir.

17. člen

Na prometnicah, ki prečkajo varstvena območja, je treba postaviti ustrezne prometne znake za obvestilo o pričetku in prenehanju posebnih režimov prehoda prek varstvenega območja pitne vode. Opozorila postavi upravljalec vodnega vira in vodovodnih objektov, ki jih je tudi dolžan vzdrževati in odstraniti, če za to nastanejo razlogi.

18. člen

Hitrost vozil, ki prevažajo nafto, naftne derivate, nevarne in škodljive snovi po cestah v širšem varstvenem območju, je omejena na 40 km/h.

19. člen

O režimu upravljanja z zemljišči in gozdovi v posameznih varstvenih območjih obvestijo njihove lastnike pristojne službe Občine Dobropolje.

20. člen

Občina Dobropolje uvede in vodi kataster skladišč nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi in drugih nevarnih onesnaževalcev, ki so v varstvenih območjih virov pitne vode. Ta mora biti izdelan v rokih in po metodologiji, ki jih predpišejo predlogi sanacijskih ukrepov.

V. NADZOR NAD IZVAJANJEM UKREPOV NA ZAVAROVANIH OBMOČJIH

21. člen

1. Nadzor nad izvajanjem ukrepov v varstvenih območjih izvajajo:

- pooblaščene institucije za izvajanje nadzora nad kakovostjo pitne vode in stanjem objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo,
- inšpekcijski organi, predvsem vodnogospodarska in zdravstvena inšpekcija, z izdajanjem soglasij in dovoljenj ter neposrednim inšpekcijskim nadzorom,
- upravni delavci na področju upravnih postopkov izdajanja lokacijskih in gradbenih

dovoljenj za posege v prostor v varstvenih območjih vodnih virov,

- upravljalci javnih in lokalnih vodovodov,
- uporabniki pitne vode.

2. Nadzor se izvaja nad:

- stanjem zemljišč, objektov, prometnic in vodotokov,
- dokumentacijo za izvajanje posegov v prostoru zavarovanih območij,
- predpisanimi postopki in izvajanjem zaščitnih ukrepov na objektih in manipulativnih površinah,
- izvajanjem omejitev pri rabi prostora v območju varstvenih pasov v prostorskem planu oziroma upravnem postopku pridobitve lokacijskega in gradbenega dovoljenja.

VI. SANACIJSKI UKREPI

22. člen

Za ugotovitev in določitev možnih onesnaževalcev ter uspešno sanacijo obstoječega stanja v varstvenih območjih virov pitne vode je treba izdelati predloge sanacijskih ukrepov oziroma podlage za izdelavo sanacijskih programov. Izdela jih za to usposobljena inštitucija skupaj s pooblaščen inštitucijo za izvajanje nadzora nad kakovostjo pitne vode in stanjem objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo, potrdi pa jih občinski svet v roku dveh let po uveljavitvi tega odloka.

Onesnaževalci v varstvenih območjih in občina kot nosilec razvoja komunalne infrastrukture morajo na podlagi sprejetih sanacijskih ukrepov izdelati sanacijske programe, ki morajo vsebovati tehnično rešitev sanacije, koncept financiranja, roke za izvedbo in druge obveznosti. Pri izdelavi sanacijskih programov morata sodelovati tudi pooblaščen inštitucija za izvajanje nadzora nad kakovostjo pitne vode in stanjem objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo in inštitucija, ki je izdelala predlog sanacijskih ukrepov. Sanacijski programi morajo biti izdelani v roku treh let po uveljavitvi tega odloka.

Sredstva za izdelavo sanacijskih programov ter njihovo izvedbo zagotavljajo onesnaževalci (vsak za svoj program) in Občina Dobropolje za sanacijo nelegalnih odlagališč odpadkov in izgradnjo komunalne in druge potrebne infrastrukture.

Izvajanje sanacijskih programov mora biti vključeno v letne plane možnih onesnaževalcev in v občinski proračun.

VII. NAČIN UVELJAVLJANJA VAROVALNEGA REŽIMA

23. člen

Uveljavljanje varovalnega režima na varstvenih območjih se uresničuje:

- z izvajanjem postopkov sanacije objektov, naprav, prometnic in zemljišča na varstvenih območjih vodnih virov,
- s predpisovanjem pogojev sanitarne zaščite v lokacijskih postopkih za objekte, ki se predvidevajo v varstvenem območju,
- z nadzorom in inšpekcijo nad izvajanjem zaščitnih in drugih ukrepov v zavarovanem območju vodnega vira,
- z omejevanjem izrabe kmetijskih površin in drugih naravnih virov (kamen, glina ipd).

Uveljavljanje varovalnega režima začne v roku osmih dni po uveljavitvi tega odloka. Dolžne so ga izvajati vse upravne službe, ki izvajajo upravne postopke na območju Občine Dobropolje.

VIII. KAZENSKE DOLOČBE

24. člen

Vsi stroški, ki nastanejo zaradi motene oskrbe s pitno vodo kot posledica dejavnosti v varstvenem območju, bremenijo neposredno njihove povzročitelje.

25. člen

Z denarno kaznijo od 30.000 SIT do 150.000 SIT se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik, ki ravna v nasprotju z določili 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. in 14. člena tega odloka.

Z denarno kaznijo od 10.000 SIT do 50.000 SIT se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo od 5.000 SIT do 50.000 SIT se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Kdor krši s tem odlokom določeno stanje, nosi tudi vse stroške za vzpostavitev v prvotno stanje.

IX. PREHODNE DOLOČBE

26. člen

O režimu upravljanja z zemljišči v posameznih varstvenih območjih obvesti njihove lastnike upravljalec vodovoda oziroma pristojne občinske službe v roku 15 dni pred pričetkom gradnje črpališč.

27. člen

Če se z ukrepi iz ožjega varstvenega območja omeji obstoječa izraba kmetijskega zemljišča, je lastnik kmetijskega zemljišča upravičen do odškodnine po splošnih predpisih o odškodnini.

Breme omejitve rabe zemljišča se lahko vpiše v zemljiško knjigo na podlagi ugotovljenega javnega interesa, usklajenih planskih dokumentov in izplačane odškodnine iz prvega odstavka tega člena.

Odškodnino je dolžan poravnati upravljalec vodovoda (koncesionar), ki mu mora biti ob ceni pitne vode zagotovljen vir sredstev (ekološka taksa).

28. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

29. člen

Ob uveljavitvi tega odloka preneha veljati odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnih virov na območju občine Grosuplje (Uradni list SRS, št. 24/87 in Uradni list RS, št. 16/94), ki ga je sprejela tedanja Občina Grosuplje, ter odloka: odlok o varstvenih pasovih vodnih virov in ukrepih za zavarovanje voda (Uradni list SRS, št. 40/89) in odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o varstvenih pasovih vodnih virov in ukrepih za zavarovanje voda (Uradni list RS, št. 53/93), ki ju je sprejela tedanja Občina Kočevje.

Št. 32403-01/2000

Dobropolje, dne 4. julija 2000.

Župan
Občine Dobropolje
Anton Jakopič l. r.